

men saa bør man ogsaa bevare den som en stor og vigtig Støtte for den klassiske Underviisning her i Hovedstaden, og tillige som afgivende et Billede af, hvorledes man i det Hele maatte ønske Underviisningen drevne andre Steder. Dermed være ikke sagt, at der ikke i den Green ogsaa kan præsteres fuldt saa Meget andre Steder, det mener jeg slet ikke dermed, men min Mening er, at alle Forhold ved Metropolitan-skolen ere ordnede saaledes, at man paa andre Steder bør arbejde hen til dette Maal. I een Henseende er Metropolitan-skolen ogsaa en Støtte for de private Skoler her i Byen. Der er nemlig ikke saa af de Lærere, som netop de private Skoler bruge, der vedblive i denne Virksomhed, fordi de vente, naar Tiden kommer, at kunne faae Ansættelse i Metropolitan-skolen, og denne Forventning, dette Haab, at de ved at faae en saadan Ansættelse kunne blive i Hovedstaden, holder dem ofte tilbage her. Metropolitan-skolen staaer jo ogsaa i et særligt Forhold til den lærde Skoleunderviisning, idet der nemlig der aflægges praktiske Prøver og gives Leilighed til at faae Dvælsel i at undervise.

Jeg troer saaledes at have godtgjort, deels at den finansielle Status ikke er den, som den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning) gif ud fra — det er en besværlig Balance, men jeg vilde ønske, at jeg havde en ligesaa god Balance i alle mine Kasser, som jeg har i denne; jeg vilde ønske, at Theatrets Kasse frembyd en saadan Balance som det lærde Skolevæsens — men at den tværtimod, naar vi tage de sidste 20 Aar, er betydeligt forbedret, og deels at det er muligt at frembringe en helbigere Balance; men jeg troer, at det netop er i Samklang med den lovgivende Magt, naar man opfatter de lærde Skoler som Dannelsesanstalter, der ikke alene skulle have de Krav, som gjøres til Embedsstanden, for Die, men tillige have Borgersamfundets Krav i Almindelighed som Gjenstand for sin Virksomhed. Hvis man indskrænker det lærde Skolevæsen, saa vil det være lettere at tilveiebringe Balance. Hertil kommer endelig, at Metropolitan-skolen, saaledes som Forholdet i det Hele taget er ordnet, ikke maa betragtes, som om man ved den tilsigtede en Konkurrence

med de private Skoler, men derimod som afgivende et væsentligt Støttestøttepunkt for dem; thi efter min fulde Overbeviisning vilde de inden fort Tid synke ikke ubetydeligt, dersom den tages bort, og i den Henseende skal jeg henholde mig til de træffende Bemærkninger, der ere komne fra et Par af de sidste ærede Talere.

Tscherning: Den ærede Minister har nu erkjendt, at vi idetmindste ere nær ved en Underbalance paa det lærde Skolevæsens Fond, og naar vi tage Sagen i dens hele Sammenhæng, saa vil man see, at der er en gradviis Stigen med Hensyn til Udgifterne, at Udgifterne stige i et større Forhold end Indtægterne, og bliver det ved at gaae paa den Maade, saa vilde vi enten komme til en Underbalance eller til det, vi allerede jævnlig ere komne til for at holde Balancen, nemlig at indskrænke Læremidlerne ved forskjellige Skoler, — jeg siger ikke Lønningskravene, — der har forøvrigt ogsaa været gjort mange Lønningskrav, som man ikke har kunnet gaae ind paa, — men selve Læremidlerne; der er begjært jævnlig dertil ved de lærde Skoler, og man har maattet indskrænke dem, naar man vilde blive nogenlunde indenfor Grænsen af de Midler, man havde, — altsaa, hvad enten man følger Budgetteringen, eller man følger Regnskabet, vil man see en gradviis uheldigere Stilling af Forholdet mellem Udgifter og Indtægter. Naar den ærede Minister har viist hen til Aaret 1841, saa maa jeg dertil bemærke, at den Budgettering, som findes der, ikke er fuldstændig; der skal en ganske anden Fuldstændiggjørelse til, for at man kan udlede Noget deraf. (Kirke- og Underviisningsministeren: Nei!) Ja, jeg har undersøgt det, og i den Henseende har jeg ingen Tvivl. Men hvad er der forøvrigt slett? Det er allerede blevet nævnt her, at man for at kunne udvikle mere storartede og fuldstændige Skoler har maattet nedlægge en stor Mængde Skoler rundt om i hele Landet. I den almindelige Oplysnings Tjeneste har dette været et slet Middel, thi man har derved berøvet Stæderne, som havde en lettere Afgang til Skolen, denne Afgang og samlet paa flere Steder en mere afsluttet Underviisning for et ringere Antal Vørn; om dette er fordeeltigere for Underviisningen